

**Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης – Εκπαίδευσης για την Αειφόρο
Ανάπτυξη**

Το περιβάλλον κι εγώ

Εκπαιδευτικός & Τάξη
Καζάκου Μαρίνα, Α΄, Β΄ & Γ΄ Λυκείου
email
kazakoumarina@gmail.com

ΣΧΟΛΕΙΟ
2^ο Γενικό Λύκειο Αρτέμιδας

ΑΡΤΕΜΙΔΑ, 2017-2018

1. Περίληψη

Παρακαλώ γράψτε μια περίληψη της εκπαιδευτικής πρακτικής προσδιορίζοντας τα βασικά θέματα, στόχους, δραστηριότητα/τες και μεθοδολογία:

Σκοπός της παρούσας πρακτικής είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των μαθητών για το περιβάλλον (κλιματική αλλαγή, ρύπανση).

Επιμέρους διδακτικοί στόχοι:

- Να ενημερωθούν οι μαθητές για ζητήματα κλιματικής αλλαγής και τις συνέπειες αυτής στον πλανήτη.
- Να αντιληφθούν πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία για να προστατεύσουν το κλίμα.
- Να ενημερωθούν για τα μειονεκτήματα χρήσης της πλαστικής σακούλας και τη νομοθεσία που επιδιώκει τη μείωση της χρήσης της.
- Να αναζητήσουν πληροφορίες για τη συμβολή της Ε.Ε. και του Ε.Κ. στην προστασία του περιβάλλοντος.
- Να ευαισθητοποιηθούν για το περιβάλλον-τις παραλίες της πόλης τους.
- Να γνωρίσουν στην πράξη την έννοια του εθελοντισμού.
- Να γνωρίσουν βιωματικά τα βήματα μιας έρευνας κοινωνικών επιστημών.
- Να συμμετέχουν ενεργά σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και να συνεργάζονται σε ομάδες.
- Να χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Να αναπτύξουν «πράσινη» συνείδηση.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, στη διάρκεια του β' τετράμηνου του σχολικού έτους 2017-2018 στο 2^ο ΓΕΛ Αρτέμιδας, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν τέσσερις δραστηριότητες. Αρχικά αναπτύχθηκε ψηφιακό ερωτηματολόγιο για να διαπιστωθούν οι γνώσεις και οι στάσεις του έμψυχου υλικού του σχολείου σχετικά με την πλαστική σακούλα, η οποία ευθύνεται για ένα πολύ υψηλό ποσοστό της ρύπανσης των θαλασσών. Στη συνέχεια, διοργανώθηκε ενημερωτική ημερίδα για τους μαθητές της Β' Λυκείου με θέμα «Τ.Π.Ε. και Κλιματική Αλλαγή». Ακολούθησε βιωματική δραστηριότητα με τη συμμετοχή μιας ομάδας μαθητών σε εθελοντικό καθαρισμό της κοντινής στο σχολείο παραλίας. Τέλος, αξιοποιήθηκαν οι καλλιτεχνικές δεξιότητες των μαθητών με τη δημιουργία ψηφιακών αφισών για την κλιματική αλλαγή και την πλαστική σακούλα.

Όλες οι δραστηριότητες έχουν αναρτηθεί σε ιστοσελίδα που κατασκευάστηκε για αυτόν τον σκοπό.

2. Περιγραφή Εκπαιδευτικής Πρακτικής

2.1 Εκπαιδευτικός/οί – Ομάδα μαθητών

Παρακαλώ σημειώστε τον αριθμό ή/και τα ονόματα των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και τον αριθμό των μαθητών/τριών:

Εκπαιδευτικός: Καζάκου Μαρίνα, ΠΕ80 Οικονομίας, Μ.Sc. Πληροφορική στην Εκπαίδευση

Σύνολο μαθητών: 70

2.2 Εκπαιδευτικό πλαίσιο

Παρακαλώ επιλέξτε το εκπαιδευτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο υλοποιήθηκε η εκπαιδευτική πρακτική σας:

- Σύντομη διδακτική παρέμβαση στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων μαθημάτων (διάρκειας λίγων διδακτικών ωρών)
- Σχολικό πρόγραμμα – project (διάρκειας μερικών εβδομάδων ή μηνών)
- Άλλο: Η εκπαιδευτική πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Σχολεία-Πρέσβεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», που διοργανώνεται από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα.

2.3 Μαθησιακές δραστηριότητες & Μαθησιακά αποτελέσματα

Παρακαλώ περιγράψτε τις μαθησιακές δραστηριότητες και τα μαθησιακά αποτελέσματα της εκπαιδευτικής σας πρακτικής:

Δραστηριότητα 1^η: Διεξαγωγή έρευνας για τη διερεύνηση γνώσεων και στάσεων μαθητών και καθηγητών σχετικά με την πλαστική σακούλα.

Κατασκευάστηκε ψηφιακό ερωτηματολόγιο με θέμα «Γνωρίζεις για την πλαστική σακούλα;» χρησιμοποιώντας το εργαλείο google forms. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από δύο ενότητες: η 1η ενότητα περιλάμβανε γενικές ερωτήσεις σχετικές με τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων (π.χ. μαθητής ή καθηγητής, αγόρι ή κορίτσι), ενώ η 2η αφορούσε τις γνώσεις και στάσεις των ερωτώμενων σχετικά με την πλαστική σακούλα.

Παραδείγματα ερωτήσεων γνώσεων:

- «Γνωρίζεις πόσο χρόνο χρειάζεται η φύση να αποσυνθέσει μια πλαστική σακούλα;»
- «Γνωρίζεις την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας;»

Παράδειγμα ερώτησης στάσεων:

- «Από 01/01/2018 οι πλαστικές σακούλες χρεώνονται. Έχεις μειώσει τη χρήση τους;»

Ομάδα μαθητών της Β' Λυκείου, χρησιμοποιώντας φορητή συσκευή της καθηγήτριας (tablet), ανέλαβε τη διεξαγωγή της έρευνας, τον μήνα Φεβρουάριο, ρωτώντας μαθητές και εκπαιδευτικούς. Συλλέχθηκαν 85 απαντήσεις (81,2% μαθητές και 18,8% καθηγητές).

Από την ανάλυση των απαντήσεων προέκυψε ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό έχει δει πλαστική σακούλα στην παραλία ή στη θάλασσα, ενώ έκαναν μπάνιο (89,9% των μαθητών και 87,5% των καθηγητών). Οι καθηγητές είναι περισσότερο ενημερωμένοι σχετικά με την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη μείωση χρήσης της πλαστικής σακούλας (81,3% έναντι 63,8%). Οι μισοί περίπου μαθητές

είτε δε γνώριζαν πόσο χρόνο χρειάζεται η φύση για να αποσυνθέσει μια πλαστική σακούλα είτε έδωσαν λανθασμένη απάντηση.

Όσον αφορά στις στάσεις προέκυψε ότι το 71% των μαθητών έχει μειώσει τη χρήση πλαστικής σακούλας από 01/01/2018. Οι λόγοι μείωσης είναι κυρίως περιβαλλοντικοί (27,9%), οικονομικοί (26,2%) ή και τα δύο μαζί (32,8%). Αντίστοιχα ποσοστά προέκυψαν και για τους καθηγητές. Το 75% εξ αυτών έχει μειώσει τη χρήση τους είτε για περιβαλλοντικούς λόγους (35,7%) είτε για περιβαλλοντικούς και οικονομικούς μαζί (64,3%). Τέλος, ποσοστό ανώτερο του 60% των μαθητών διαθέτει επαναχρησιμοποιούμενη σακούλα (63,8%) και τη χρησιμοποιεί (62,5%). Τα αντίστοιχα ποσοστά των καθηγητών ήταν 50%.

Γνωρίζεις για την πλαστική σακούλα;

Ένα σύντομο ερωτηματολόγιο διερεύνησης γνώσεων και στάσεων μαθητών και καθηγητών του 2ου ΓΕΛ Αρτέμιδας για την πλαστική σακούλα.

* Απαιτείται

Ιδιότητα *

Μαθητής / μαθήτρια

Καθηγητής / καθηγήτρια

ΕΠΟΜΕΝΟ Σελίδα 1 από 5

Μην υποβάλετε ποτέ κωδικούς πρόσβασης μέσω των Φορμών Google.

Το ψηφιακό ερωτηματολόγιο

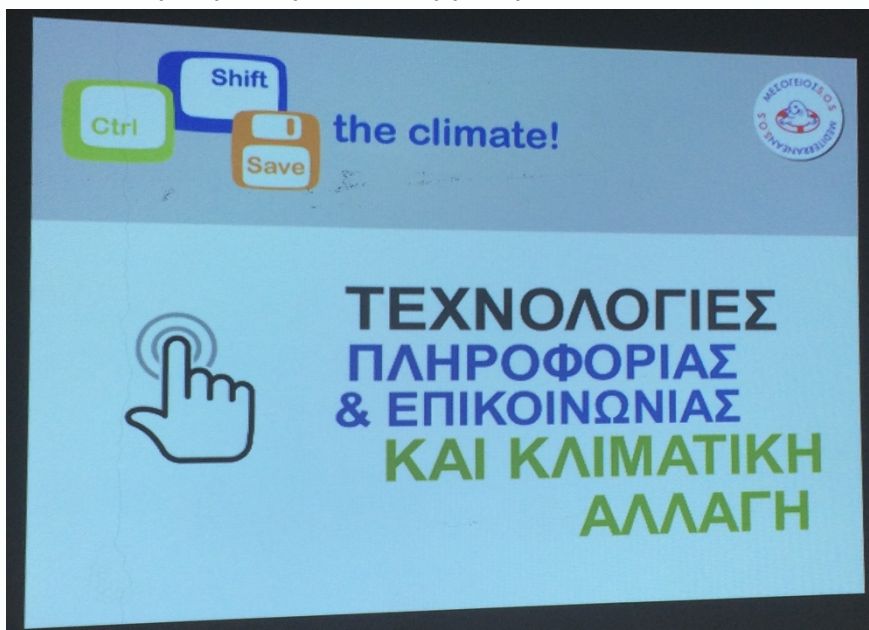
Δραστηριότητα 2η: Ενημέρωση των μαθητών από το Δίκτυο Μεσόγειος SOS σχετικά με τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και την κλιματική αλλαγή.

Το Δίκτυο Μεσόγειος SOS είναι μια περιβαλλοντική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται για θέματα σχετικά με την κλιματική αλλαγή, την εξοικονόμηση του νερού και της ενέργειας και γενικά ενός βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης, φιλικό προς το περιβάλλον. Διοργανώνει καμπάνιες ευαισθητοποίησης, δημόσιες εκδηλώσεις, εθελοντικές δράσεις και αξιοποιεί καλές πρακτικές.

Στις 27/4/2018, η κα Κουλουζάκη Στελλίνα, εκπρόσωπος του Δικτύου Μεσόγειος SOS, επισκέφθηκε το σχολείο μας και ενημέρωσε τους μαθητές για το εξής θέμα: «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας και Κλιματική Αλλαγή». Οι 68 μαθητές της Β' Λυκείου χωρίστηκαν σε δύο τμήματα και παρακολούθησαν το πρόγραμμα για δύο διδακτικές ώρες το κάθε τμήμα. Η ενημέρωση περιλάμβανε παρουσίαση με τη χρήση του εργαλείου powerpoint, και δραστηριότητες βασισμένες στην ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Οι μαθητές ενημερώθηκαν για το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την υπερθέρμανση του πλανήτη και τις συνέπειες της στο κλίμα. Έμαθαν τι μπορούν να κάνουν σε ατομικό επίπεδο, αξιοποιώντας την τεχνολογία, προκειμένου να προστατεύσουν το

κλίμα (π.χ. χρήση έξυπνων συσκευών, e-bill, χρήση ΜΜΜ, κ.λπ.). Σε ομαδικό επίπεδο, κλήθηκαν να καταγράψουν και να συζητήσουν τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να εξοικονομήσουν ενέργεια αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, αλλά και διαφορετικές δυνατότητες μετακίνησης με τα ΜΜΜ, προκειμένου να απελευθερώνονται λιγότερα αέρια του θερμοκηπίου.

Από την παρουσίαση του Δικτύου Μεσόγειος SOS

Οι μαθητές συζητούν και καταγράφουν

Δραστηριότητα 3η: Συμμετοχή στην εθελοντική δράση «Καθαρίστε τη Μεσόγειο».

Μία από τις εθελοντικές δράσεις που διοργανώνει το Δίκτυο Μεσόγειος SOS για περισσότερο από 20 χρόνια είναι η δράση «Καθαρίστε τη Μεσόγειο». Συμπληρώσαμε την ηλεκτρονική φόρμα στην ιστοσελίδα της δράσης και την

επόμενη κιόλας ημέρα μας απέστειλαν φυλλάδια καταγραφής απορριμμάτων και σακούλες για τη συλλογή των απορριμμάτων.

Την Παρασκευή 4 Μαΐου 2018, ομάδα 20 μαθητών της Β' Λυκείου συνοδευόμενη από δύο καθηγητές μετέβη στην παραλία Βραυρώνας που βρίσκεται μόλις 250 μέτρα από το σχολείο μας, στην περιοχή Ιππόκαμπος. Πρόκειται για μία παραλία περίπου 500 μέτρων. Εξοπλισμένοι με σακούλες, γάντια μιας χρήσης και πολλή διάθεση χωριστήκαμε σε δύο ομάδες, καθαρίσαμε την παραλία μας και καταγράψαμε το είδος των απορριμμάτων που συλλέξαμε (αποτσίγαρα, πλαστικά μπουκάλια, κομμάτια πλαστικού, ακόμα και ένα παπούτσι!). Ένα φύλλο καταγραφής απορριμμάτων στάλθηκε στο Δίκτυο Μεσόγειος SOS, προκειμένου να συμβάλουμε στην έρευνά τους.

Από τον καθαρισμό της παραλίας

Κάποια από τα ευρήματα στην παραλία

Καταγραφή των ευρημάτων

Δραστηριότητα 4η: Αφίσες για το περιβάλλον

Άλλη μία δραστηριότητα που υλοποιήσαμε ήταν η κατασκευή αφισών για το περιβάλλον. Μαθητές της Γ' Λυκείου, χρησιμοποιώντας το διαδικτυακό εργαλείο canva έφτιαξαν δύο αφίσες: μία για την κλιματική αλλαγή και μία για την πλαστική σακούλα. Οι αφίσες τοποθετήθηκαν στους πίνακες ανακοινώσεων του σχολείου και αποτέλεσαν θέμα συζήτησης και προβληματισμού για τους μαθητές.

Αφίσα για την κλιματική αλλαγή

3. Αναστοχασμός της Εκπαιδευτικής Πρακτικής

Πρόκειται για μία πρακτική με επίκεντρο τον μαθητή, η οποία συνδυάζει την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, τις νέες τεχνολογίες και κυρίως τη βιωματική μάθηση. Οι μαθητές έδρασαν εθελοντικά για την καταπολέμηση της ρύπανσης του περιβάλλοντος, ενημερώθηκαν για το πώς μπορούν να το προστατεύσουν στην καθημερινή τους ζωή, χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και πάνω απ' όλα ευαισθητοποιήθηκαν για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Επίσης, χρησιμοποίησαν εφαρμογές Τ.Π.Ε. για εκπαιδευτικούς σκοπούς και έμαθαν να πραγματοποιούν μια ποιοτική έρευνα και να εξάγουν αποτελέσματα.

Θεωρούμε επομένως ότι όχι μόνο επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό οι στόχοι που είχαν αρχικά τεθεί, αλλά υπηρετήθηκε και ο σκοπός της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ο οποίος είναι «να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον του, να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και να δραστηριοποιηθούν με ειδικά προγράμματα, ώστε να συμβάλλουν στη γενικότερη προσπάθεια αντιμετώπισής τους» (Ν. 1892/1990, άρ.111, παρ. 13, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4547/2017, άρ. 52).

Η παρούσα πρακτική μπορεί να εφαρμοστεί με παραλλαγές, ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται κάθε σχολείο, καθώς και να εμπλουτιστεί με νέες δραστηριότητες, ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο και μέσα. Για παράδειγμα, να δημιουργήσουν οι μαθητές σποτ για την προστασία του περιβάλλοντος, το οποίο θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου ή να πάρουν συνέντευξη από τις τοπικές

αρχές για να αναδειχθούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε περιοχή και κυρίως να αναζητηθούν οι λύσεις.

Για να υπάρξει διάχυση στην εκπαιδευτική κοινότητα και την κοινωνία, αλλά και για να αναδειχθεί το έργο των μαθητών, κατασκευάστηκε ιστοσελίδα στην οποία αναρτώνται οι δραστηριότητες των μαθητών του σχολείου που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος «Σχολεία-Πρέσβεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».